

GODT SPRACK ALLE DESE WOORDEN

De gebodenschildering in de Grote of Sint-Janskerk
Verslag van een zoektocht
Afsluitend Avondgebed

Donderdag 7 april 2022

Presentatie: Louis Wüllschleger

Fluit: Marjolein de Wit

Orgel: Pim Schipper

Hervormde gemeente en Protestantse gemeente
te Wijk bij Duurstede

Programma voor de presentatie

Welkomstwoord

Muziek van orgel:

Ballo del Granduca –
Jan Pietersz. Sweelinck (1562-1621)

Opening en toelichting

Muziek van fluit:

Les Folies d'Espagne –
Marin Marais (1556-1628)

Presentatie door Louis Wüllschleger

Muziek van fluit en orgel:

Brabantschen ronden dans ofte brand –
Susanne van Soldt manuscript (1599)

Reacties en vragen

Afsluiting presentatie

Liturgie Avondgebed

Voorgangers: Marien Middelkoop en Jan Offringa

Inleiding en toelichting op het avondgebed

Stilte

Muziek *Vor deinen Thron tret' ich hiermit* (BWV 668) –
Johann Sebastian Bach (1685-1750)
(melodie: berijming van de Tien geboden / Psalm 140)

Openingsvers met responsie

V: *Heer, open mijn lippen*

A: *Mijn mond zal zingen van Uw eer*

V: *God kom mij te hulp*

A: *Heer, haast U mij te helpen*

Psalmklaude: *Bless the Lord* (3x NL)

*Prijs de Heer, mijn ziel en prijs Zijn heilige naam!
Prijs de Heer, mijn ziel, die mij het leven geeft.*

Psalmgebed Psalm 119

(gezongen tekst: Petrus Datheen)

- Gezongen: Psalm 119: 1

*Gelukzalig is de mense die leeft
In een gemoed dat oprecht is bevonden,
Die hem geheel tot Gods wetten begeeft.
Wel hem, die naarstig is tot allen stonden,
Om te houden Gods geboden zeer zoet,
En Zijn kennisse met vlijt te doorgronden.*

- Gelezen: Psalm 119, 164-168 [NBV21]

- ¹⁶⁴ *Ik zing U dagelijks zevenmaal lof
om uw rechtvaardige voorschriften.*
- ¹⁶⁵ *Groot is de vrede voor wie uw wet beminnen,
zij vinden geen hindernis op hun weg.*
- ¹⁶⁶ *Ik verwacht dat U mij redt, HEER,
uw geboden zal ik volbrengen.*
- ¹⁶⁷ *Ik houd mij aan uw richtlijnen,*
- ¹⁶⁸ *Ik houd mij aan uw regels en richtlijnen,
al mijn wegen zijn U bekend.*

- Gezongen: Psalm 119: 84

*Mijn ziel onderhoudt nu en t' allen tijd
Uwe getuigenissen zeer geprezen;
Zij heeft die lief, daarin is zij verblijd;
Uwe goede geboden uitgelezen
En Uwe wet houd ik, zijnde bevrijd;
Al mijn doen kan U niet verborgen wezen.*

Eerste lezing: Deuteronomium 6, 1-6 [NBV21]

¹ Dit zijn de geboden, wetten en regels die ik u in opdracht van de HEER, uw God, moet leren en die u moet naleven in het land aan de overkant, dat u in bezit zult nemen. ² U moet voor de HEER, uw God, ontzag tonen door u te houden aan zijn wetten en geboden, zoals ik die nu aan u geef; dat geldt voor u, zolang u leeft, en voor uw kinderen en uw kleinkinderen. Dan zult u lang leven. ³ Luister dus, Israël, en neem ze nauwlettend in acht. Dan zal het u goed gaan in het land dat overvloedt van melk en honing, en zult u sterk in aantal toenemen, zoals de HEER, de God van uw voorouders, u heeft toegezegd.

⁴ Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige!

⁵ Heb de HEER, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht. ⁶ Houd de geboden die ik u vandaag opleg steeds in gedachten.

Lied op melodie Psalm 140

*De thien Gheboden des Heeren na de waerheyt des Hebreisschen
textes ouergheset (Marnix van Sint Aldegonde)*

*Hoor Israel, open dijn ooren:
Versteck dijn herte niet voor God:
Maer wil ootmoedelijck aenhooren,
Dijns Heeren wetten end' gebot.*

*Hoor Israël, open uw oren,
versteek uw harte niet voor God,
maar wil ootmoediglijk aanhoren
uws Heeren wetten en gebod.*

*1. Ick ben segt hy, de Heer
grootdadigh,
Dijn God, die dy gheslaeckt heb vry,
Van den diensthuys' Egypten
smadigh,
Gheen vremden God heb neuen my.*

*1. Ik ben, zegt Hij, de Heer
grootdadig,
uw God Die u verlost heeft vrij
van het diensthuis Egypte smadig.
geen vreemde God heb nevens
Mij.*

*3. Des Heeren naems groot ende
weerdigh
In ydelheyt doe gheen vermaen:
Want wie Gods naem ghebruyckt
lichtveerdigh
Sal ongestraft van hem niet gaen.*

*3. Des Heeren naam groot ende
waardig
in ijdelheid doe geen vermaan,
want wie Gods naam gebruikt
lichtvaardig
zal ongestraft van Hem niet gaan.*

Tweede lezing: Matteüs 19,16-22 [NBV21]

¹⁶ Nu kwam er iemand naar Jezus toe met de vraag: 'Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?' ¹⁷ Hij antwoordde: 'Waarom vraagt u Me naar het goede? Er is er maar één die goed is. Als u het leven wilt binnengaan, houd u dan aan zijn geboden.'

¹⁸ 'Welke?' vroeg hij. 'Deze,' antwoordde Jezus, 'pleeg geen moord, pleeg geen overspel, steel niet, leg geen vals getuigenis af, ¹⁹ toon eerbied voor uw vader en moeder, en ook: heb uw naaste lief als uzelf.' ²⁰ De jongeman zei: 'Daar houd ik me aan. Wat kan ik nog meer doen?'

²¹ Jezus antwoordde hem: 'Als u volmaakt wilt zijn, ga dan naar huis, verkoop alles wat u bezit en geef de opbrengst aan de armen; dan zult u een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg Mij.' ²² Na dit antwoord ging de jongeman terneergeslagen weg; hij had namelijk veel bezittingen.

Lied op melodie Psalm 140

De thien Gheboden des Heeren na de waerheyt des Hebreisschen textes ouergheset (Marnix van Sint Aldegonde)

*Somma: du salt dijn God beminnen,
Wt gantscher herten end' ghedacht,
Wt all' dijn siel, verstandt end'
sinnen,
Na gantz vermoghen ende cracht.*

*Somma, u zult uw God beminnen,
Uit ganser harten en gedacht',
Uit al uw ziel, verstand en zinnen,
Naar gans vermogen ende kracht.*

*Du salt dyn'n naesten liefde pleghen
Ghelijck dy seluen ouer al:
End' doen een and'r in alle weggen,
Soo du wilt datmen dy doen sal.*

*U zult uw naaste liefde plegen
Gelijk uzelfen overal,
En doen een ander in all' wegen
Zo u wilt dat men u doen zal.*

Avondgebed

Stilte

Gebodenlied Lied 310 (André Troost)

*1. Eén is de Heer, de God der goden
wie buigt voor beelden wordt misleid.
Ga op de weg van zijn geboden –
er is geen god die zo bevrijdt!*

*2. Houd zijn Naam hoog, houd die in ere
veracht, misbruik de hemel niet;
dankbaar zal ieder respecteren
zijn dag, zijn rust – gedenk, geniet!*

*3. Sla wat het voorgeslacht ons leerde
niet onnadenkend in de wind.
Dood nooit wie zich niet kan verweren –
wie drift bemint wordt ziende blind.*

*4. Breek geen verbond, voorgoed gesloten,
blijf trouw aan wie u liefde gaf.
Diefstal kan geen geluk vergroten;
neem niet uw naaste vreugde af.*

*5. Leugen en laster? Valse goden!
Begeerte baart slechts bitterheid.
Ga op de weg van Gods geboden –
er is geen god die zo bevrijdt!*

Gebeden

Slotlied: Gezang 62 / Lied 320

*1. Wie oren om te horen heeft,
hore naar de wet die God hem geeft:
gij zult geen vreemde goden,
maar Mij alleen belijden voortaan.
Hoor, Israël, mijn geboden.*

*2. Bemint uw Heer te allen tijd,
dient Hem met alles wat gij zijt,
aanbidt Hem in uw daden.
Dit is het eerste en grote gebod,
de wil van God, uw Vader.*

*3. Biedt uw naaste de helpende hand,
spijzigt de armen in uw land,
een woning wilt hen geven.
Het tweede gebod is het eerste gelijk;
doet dit, en gij zult leven.*

*4. De macht der liefde is zo groot,
geen water blust haar vuren uit,
wanneer zij is ontstoken.
Nu wilt ontbranden aan liefdeswoord,
God heeft het tot ons gesproken.*

Zegenbede uit Psalm 119, 111-112 [NBV21]

*V: Uw richtlijnen zijn mijn eeuwig bezit,
ze zijn de vreugde van mijn hart.
Met hart en ziel ben ik bereid
uw wetten uit te voeren,
eeuwig, tot het einde toe.*

A: Amen

Muziek van fluit en orgel:

Drie Oud-Nederlandse dansen –
Tielman Susato (1500-1561):

Saltarelle, Bergerette, Pavane

Allen verlaten de kapel